

Mali porezni obveznici sustava poreza na dodanu vrijednost

Cingara, Sara

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:039507>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

Pravni fakultet Zagreb
Katedra za financijsko pravo i financijsku znanost

Sara Cingara

MALI POREZNI OBVEZNICI U SUSTAVU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

ZAVRŠNI RAD

MENTOR: izv. prof. dr. sc. Sonja Cindori

Zagreb, rujan 2022.

Izjava o izvornosti

Ja, Sara Cingara pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristio/-la drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Cingara Sara

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	SUSTAV POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	2
2.1	Predmet oporezivanja	3
2.2	Porezna osnovica	3
2.3	Stope poreza na dodanu vrijednost	5
3	OBVEZNICI POREZA NA DODANU VRIJEDNOST	6
3.1	Definiranje pojma – porezni obveznik	6
3.2	Ulazak i izlazak iz sustava poreza na dodanu vrijednost	7
3.3	Tko se ne smatra poreznim obveznikom?	8
4	MALI POREZNI OBVEZNICI	8
4.1	VIES baza	14
5	POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MALIH POREZNIH OBVEZNIKA	16
5.1	Obavljanje i primanje isporuka u tuzemstvu	18
5.2	Isporuke dobara u treće zemlje i u druge države članice	19
5.3	Uvoz dobara iz trećih zemalja	19
5.4	Stjecanje dobara unutar Europske unije	20
5.5	Obavljanje usluga u inozemstvo	21
5.5.1	Mišljenje Porezne uprave	22
5.6	Primanje usluga iz inozemstva	23
6	ZAKLJUČAK	25

1 UVOD

U ovom radu se obrađuje tema mali porezni obveznici u Republici Hrvatskoj u sustavu poreza na dodanu vrijednost uz mali osvrt na to što je uopće porez na dodanu vrijednost te tko su njegovi obveznici.

Iako je glavna tema mali porezni obveznici, rad se sastoji od dva dijela. Za početak je objašnjen sustav poreza na dodanu vrijednost, kakav je to sustav i što on predstavlja njegovim obveznicima. Također je objašnjen sam ulazak i izlazak iz tog sustava te tko se smatra i ne smatra njegovim obveznicima. Pojašnjenje samog poreza na dodanu vrijednost i svih njegovih specifičnosti je važan kako bismo došli do drugog dijela i lakše ga razumjeli.

Nadalje se objašnjava i sama tema, a odnosi se na male porezne obveznike. Opisano je tko su oni, glavne razlike između njih i drugih poreznih obveznika, kako oni mogu ući u sustav poreza na dodanu vrijednost te kako izaći iz njega. Oporezuju se posebnim postupkom te je u radu posebno opisan taj postupak za svaku njihovu isporuku ili primljenu uslugu uz određene primjere. Jedan od zanimljivijih dijelova ovog rada je i specifični način registracije malih poreznih obveznika u registar poreznih obveznika koji se razlikuje od drugih poreznih obveznika.

2 SUSTAV POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

Porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) je jedna od varijanti poreza na promet. PDV je uveden 1995. u porezni sustav RH. Legislativa RH u vezi s oporezivanjem PDV-om obuhvaća: Zakon o PDV-u, Pravilnik o PDV-u, Pravilnik o postupku oslobođenja od plaćanja PDV-a i trošarina za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske Unije (u nastavku: EU) te međunarodne organizacije te Pravilnik o oslobođenju od PDV-a i trošarina za robu uvezenu u osobnoj prtljazi osoba koje putuju iz trećih država te za robu uvezenu kao mala pošiljka nekomercijalnog značenja.¹

PDV je porez koji se obračunava i plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, ali tako da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodane vrijednosti koja se ostvarila u toj fazi proizvodno-prometnog ciklusa. Tu se radi o neto-svefaznom porezu na promet baš zato što se oporezivanje dodane vrijednosti obavlja u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa.²

¹ Cindori, Sonja; Pilipović, Ozren; Kalčić, Renata, Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi, Split, 2015., str. 41.

² Šimović, Jure ; Arbutina, Hrvoje ; Mijatović, Nikola ; Rogić Lugarić, Tereza ; Cindori, Sonja, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010.

2.1 Predmet oporezivanja

Predmet oporezivanja PDV-om je:

- 1) Isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav
- 2) Stjecanje dobara unutar EU koje u tuzemstvu obavi uz naknadu: a) porezni obveznik koji djeluje kao takav ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, b) u slučaju novih prijevoznih sredstava, porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, čija ostala stjecanja nisu predmet oporezivanja i c) u slučaju proizvoda koji podliježu trošarinama, porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, ako se trošarina na stjecanje unutar EU obračunava u tuzemstvu u skladu sa propisima koji uređuju trošarine
- 3) Obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik
- 4) Uvoz dobara³

Predmet oporezivanja je stjecanje dobara unutar EU u tuzemstvu kojim se u tekućoj kalendarskoj godini prelazi prag stjecanja od 77.000,00 kn.⁴

2.2 Porezna osnovica

Porezna osnovica je važna za obračun PDV-a jer se njome, uz poreznu stopu, određuje porezno opterećenje.⁵ To može biti naknada, tržišna vrijednost, carinska vrijednost, nabavna cijena tih ili sličnih dobara, može se utvrditi kao visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke i slično. Naknada

³ Vidjeti više u čl. 4. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

⁴ Čl. 3. st. 2. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost

⁵ Iznos PDV-a koji je porezni obveznik obavezan platiti.

je zapravo protučinidba koja se uobičajeno ostvaruje u isporukama u novcu, ali može i u naturi, dakle, u stvarima ili protuusluzi.⁶

Porezna osnovica pri isporuci dobara i usluga je naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti od kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom isporučenih dobara ili usluga.⁷ U nju se uključuju iznosi poreza, trošarina, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a te sporedni troškovi (troškovi postavljanja, slanja, ugrađene dodatne opreme i sl.). U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijena, odnosno popusti zbog prijevremenog plaćanja i popusti što se kupcu odobre u trenutku isporuke, kao ni iznosi koje porezni obveznik zaračuna ili primi od kupca kao povrat za izdatke koje je platio u njegovo ime i za njegov račun.⁸ Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar EU utvrđuje se na temelju istih elemenata potrebnih za određivanje porezne osnovice za isporuke istih dobara u tuzemstvu. Tu postoji izuzetak. Porezna osnovica će biti nabavna cijena tih ili sličnih dobara kada se oružane snage države članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) koriste za svoje potrebe ili potrebe pratećeg civilnog osoblja dobrima koja nisu nabavljena u skladu s općim pravilima oporezivanja u tuzemstvu.

Također, postoji i porezna osnovica kod uvoza dobara u EU, a nju čini carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima. Takva porezna osnovica sadržava i poreze, carine, pristojbe i slična davanja koja se plaćaju izvan države članice uvoznice te davanja koja se plaćaju pri uvozu, osim PDV-a i sporedne troškove poput provizije, troškova ambalaže, pakiranja, prijevoza i osiguranja nastalih do prvog mjesta odredišta unutar područja države članice uvoznice, utovara, istovara i slično.

⁶ Jelčić, Božidar; Lončarić-Horvat, Olivera; Šimović, jure; Arbutina, Hrvoje; Mijatović, Nikola, *Financijsko pravo i financijska znanost*, Zagreb, 2008. str. 420.

⁷ Čl. 33. st. 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost

⁸ Cindori, Sonja; Pilipović, Ozren; Kalčić, Renata, *Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi*, Split, 2015., str. 99.

2.3 Stope poreza na dodanu vrijednost

Porezne stope su važne s dva aspekta. Prvo, njihova visina utječe na količinu ubranog poreza, a drugo, neposredno utječu na ekonomsku snagu poreznog obveznika koja će mu ostati na raspolaganju nakon oporezivanja.

PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka oporezivog događaja. Iznimno, se može obračunati po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka obveze obračuna PDV-a u slučaju stjecanja dobara unutar EU, te u slučaju uvoza dobara koja podliježu carini, poljoprivrednim pristojbama ili pristojbama s jednakim učinkom koje su utvrđene u skladu sa zajedničkom politikom EU.

Sukladno Zakonu o PDV-u, PDV se obračunava i plaća po stopi od 25%, ali tu postoje i snižene stope od 5% i 13%. Kada se iz naknade u kojoj je već sadržan PDV mora naknadno izračunati iznos PDV-a, primjenjuje se preračunana stopa. Stopa od 5% će se primjenjivati na isporuke svih vrsta kruha, svih vrsta mlijeka koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, knjiga stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, lijekova koji se izdaju na liječnički recept i koji imaju odobrenje nadležnog tijela za lijekove i medicinske proizvode, kino ulaznica, znanstvenih časopisa i slično.

Stopa od 13% će se primjenjivati na isporuke usluga smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, usluga pripremanja hrane i obavljanje usluga prehrane u ugostiteljskim objektima, novina i časopisa novinskog nakladnika koji ima statut medija, jestivih ulja i masti biljnog i životinjskog podrijetla, vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži i slično.

3 OBVEZNICI POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

3.1 Definiranje pojma – porezni obveznik

Porezni obveznik je svaka pravna i fizička osoba koja na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.⁹ Taj pojam obuhvaća svakog poreznog obveznika koji djeluje kao takav, te aktivno obavlja isporuke dobara i usluga, za razliku od osoba koje nisu porezni obveznici, ali su obvezni plaćati PDV. Ovdje je bitna samostalnost u obavljanju određene djelatnosti. Djelatnost koju obavljaju zaposlenici i druge osobe koje su povezane s poslodavcem ugovorom o radu ili drugim ugovorom kojim se uređuje odnos poslodavca i posloprimca glede radnih uvjeta, naknada i obveza poslodavca, ne smatra se samostalnim obavljanjem djelatnosti niti se njihove naknade oporezuju PDV-om.¹⁰ Gospodarskom djelatnosti se smatra svaka djelatnost proizvođača, trgovca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja. Tu se također misli i na iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda¹¹. Ako se djelatnost obavlja od strane više fizičkih osoba, svaka od tih osoba će se smatrati poreznim obveznikom, a samo jedna osoba koju one utvrde će se smatrati nositeljem zajedničke djelatnosti i ta osoba će biti odgovorna za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje PDV-a i drugih obveza. Ako se ta osoba ne imenuje, imenovat će ju Porezna uprava.

⁹ Čl. 4. st. 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost

¹⁰ Cindori, Sonja; Pilipović, Ozren; Kalčić, Renata, Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi, Split, 2021., str. 47

¹¹ Baica, Neven, Ulazak i izlazak iz sustava PDV-a u 2018.

Porezni obveznik je i svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva te i svaka osoba koja na području RH nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a.

3.2 Ulazak i izlazak iz sustava poreza na dodanu vrijednost

Pravna ili fizička osoba postaje porezni obveznik s prvim izvana vidljivim aktivnostima koje su usmjerene na obavljanje gospodarske djelatnosti. To su pripremne radnje, prva nabava robe, nabava osnovnih sredstava i slično. Ako osoba želi ući u registar poreznih obveznika i prije prvih gospodarskih aktivnosti, može to napraviti putem Zahtjeva za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost te je njega potrebno popuniti i predati nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu, prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Zahtjev se smatra usvojenim ako Porezna uprava u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva o njemu ne donese rješenje¹². Kod dobrovoljnog ulaska u registar, Porezna uprava ga obvezuje rješenjem na ostanak u registru slijedeće tri kalendarske godine. Osim dobrovoljnog, postoji i ulazak „po sili zakona“ što znači ako je vrijednost isporuka u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini bila veća od 300.000,00 kn obvezni su prijaviti se u registar obveznika PDV-a. Status poreznog obveznika će se zadržati i pod prisilnom upravom, u likvidaciji, stečaju i provedbi oporuke.

Prestanak djelovanja se povezuje sa posljednjim poslovnim aktivnostima. Prestaje se djelovati kao porezni obveznik trajnom odjavom djelatnosti, odnosno brisanjem iz registra kod nadležnog tijela.

Prije same odjave, porezni obveznik je dužan obračunati PDV na sve isporuke do dana odjave,

¹² Arbutina, Hrvoje; Rogić Lugarić, Tereza; Cindori, Sonja; Bogovac Jasna; Klemenčić, Irena, Javnofinancijski sustav Republike Hrvatske, Zagreb, 2022. , str. 171.

uključujući i sva dobra koja mu preostanu i koja se smatraju izuzimanjem u neposlovne svrhe, a za koje je mogao koristiti odbitak pretporeza.

3.3 Tko se ne smatra poreznim obveznikom?

Tijela državne vlasti, tijela državne uprave, komore, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te druga tijela s javnim ovlastima ne smatraju se poreznim obveznicima u slučaju kada ubiru pristojbe, naknade i druga plaćanja u vezi s obavljanjem djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti. Postoji izuzetak koji glasi da ako bi obavljanje tih djelatnosti, kao da nisu porezni obveznici, dovelo do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja¹³ kod obavljanja takvih djelatnosti ili transakcija, ta se tijela smatraju poreznim obveznicima u vezi s tim djelatnostima ili transakcijama. U te djelatnosti i transakcije spadaju telekomunikacijske usluge, prijevoz dobara, prijevoz putnika, skladištenje, isporuka vode, plina, električne energije i grijanja, djelatnosti putničkih agencija i slično. Ta tijela će se također smatrati poreznim obveznicima ako obavljaju djelatnosti iskorištavanja materijalne ili nematerijalne imovine, osim ako ih obavljaju u zanemarivom opsegu, što znači da je svota ispod 230.000,00 kn.

4 MALI POREZNI OBVEZNICI

Malim poreznim obveznikom se smatra pravna osoba sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, odnosno fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj godini nije bila veća od 300.000,00

¹³ Tržišno natjecanje je pojam koji označuje raspodjelu resursa sukladno određenim namjenama polazeći od ponude i potražnje na tržištu. Podrazumijeva „bitku“ između određenog broja konkurenata u ponudi određenih proizvoda za što veći broj kupaca.

kn. ¹⁴ Ako prijeđu taj iznos, znači da po „sili zakona“ moraju ući u sustav PDV-a. Ulazak je obvezan od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojemu je obavio isporuke dobara i usluga iznad propisane svote. Obveza se jednako odnosi na „dobitase“ i „dohodase“, neovisno o tome što „dohodaši“ evidentiraju izdane račune za isporuku dobara i usluga u primitke prema načelu blagajne¹⁵. Poduzetnici mogu ući u sustav PDV-a i dobrovoljno tijekom godine. Ta odluka ih obvezuje da budu obveznici PDV-a sljedeće tri kalendarske godine. To im se preporučuje ako planiraju nabavljati dugotrajnu imovinu većih vrijednosti zbog mogućnosti priznavanja pretporeza te ako unaprijed znaju da će prijeći propisani prag tijekom godine.

Obveznici koji se dobrovoljno odluče na to moraju o svojoj namjeri ulaska u registar obveznika PDV-a izvijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave. Što se tiče same prijave, prijava PDV-a može biti i u papirnatom obliku i kao takvu ju mogu podnijeti mali porezni obveznici koji isključivo primaju i obavljaju usluge poreznim obveznicima iz trećih zemalja. Malim poreznim obveznicima smatraju se i određene osobe koje nisu upisane u registar obveznika PDV-a, a to su svi poduzetnici (porezni obveznici) koji samostalno obavljaju bilo koju gospodarsku djelatnost i sve pravne osobe koje obavljaju djelatnost od javnog interesa oslobođene od plaćanja PDV-a (pod uvjetom da nisu obveznici poreza na dobit).¹⁶

¹⁴ Prema čl. 90. st.1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)

¹⁵ Poslovne primitke i izdatke koji nastaju vezi s obavljanjem samostalne djelatnosti, fizičke osobe bilježe u knjigu primitaka i izdataka po načelu blagajne. To znači da se primici bilježe tek nakon što su naplaćeni, odnosno izdaci nakon što su plaćeni. Izuzetak od temeljnog načela blagajne jesu izdaci temeljem opisa (amortizacije) dugotrajne imovine.

¹⁶ Dojčić, Ida; Kalčić, Renata; Lukač, Dinko; Slovinac, Irena; Zaloker Domagoj, Porez na dodanu vrijednost, Zagreb, 2019., str. 792.

Za ulazak u sustav PDV-a trebaju obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnošenjem Zahtjeva za registriranje za potrebe PDV-a radi upisa u registar obveznika PDV-a. To je obrazac P-PDV kojeg trebaju predati najkasnije 15. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je isporuka obavljena u svoti većoj od 300.000,00 kn. Ako je podnesen taj Zahtjev, smatrat će se da je Zahtjev usvojen ako Porezna uprava u roku od osam dana od dana primitka Zahtjeva ne donese rješenje kojim se ne odobrava ulazak.

Slika 1. Obrazac P-PDV – Zahtjev za upis u registar obveznika PDV-a

MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA Obrazac P-PDV
PODRUČNI URED _____
ISPOSTAVA _____

ZAHTEJV ZA REGISTRIRANJE ZA POTREBE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆI PODACI O PODNOSITELJU ZAHTEJVA

NAZIV/IME I PREZIME _____
OIB _____ POREZNI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
ADRESA _____ PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
DRŽAVA SJEDIŠTA _____
DATUM POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOST/PREDVIDENO RAZDOBLJE OBAVLJANJA ISPORUKA U RH _____
TELEFON / ADRESA ELEKTRONIČKE POŠTE PODNOSITELJA ZAHTEJVA _____

2. PODACI O POREZKOM ZASTUPNIKU

NAZIV/IME I PREZIME _____
OIB _____
ADRESA _____

3. UPIS U REGISTAR OBVEZNIKA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

NA VLASTITI ZAHTEJV PO SILI ZAKONA
VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U PRETHODNOJ GODINI _____
VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U TEKUĆOJ GODINI _____
DATUM UPISA U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a _____
POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA
RAZDOBLJE OPOREZIVANJA mjesečno tromjesečno

4. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA TUZEMNOM POREZKOM OBVEZNIKU

Tuzemni porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja transakcije unutar EU (2) 3. odustao od praga stjecanja (4)
2. prijeđen prag stjecanja (3) 4. obavlja ili prima usluge unutar EU (8)
5. stječe trošarinska dobra unutar EU (10)

5. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA STRANOM POREZKOM OBVEZNIKU

Strani porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja isporuke u RH (7)
2. povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika u RH (9)

BROJČANA ILI OPISNA OZNAKA - (ŠIFRA) DJELATNOSTI PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI _____
OBLIK VLASNIŠTVA _____
TRGOVAČKO DRUŠTVO OSTALO: _____

Potpis podnositelja zahtjeva _____
Datum primitka zahtjeva _____ Potpis djelatnika _____

Napomena:
Ako se PDV identifikacijski broj traži zbog odustajanja od praga stjecanja tada je porezni obveznik obavezan takav način oporezivanja primjenjivati 2 kalendarske godine.
Strani porezni obveznik kojem se dodijeli PDV identifikacijski broj, dodjelom toga broja ujedno se upisuju i u registar obveznika PDV-a.

Izvor: Porezna uprava; Dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/P-PDV.pdf

Kod dobrovoljnog ulaska u sustav PDV-a, postavljaju se određena pitanja. Isplati li se ući u sustav PDV-a na tri godine? Može li kao mali porezni obveznik budući da se ne mora plaćati PDV, biti jeftiniji kod konkurencije? Što činjenica da se ne plaća PDV znači za prodajnu cijenu? Može li se reći da prodajna cijena koja bi se zaračunala kupcima neće biti opterećena PDV-om? Odgovore na ova pitanja se mogu možda jednostavnije objasniti kroz primjer.

Primjer:

Nabavljamo i u istoj godini prodajemo 100 kom artikla A čija je nabavna cijena 5,00 kn. Pretpostavljamo da se želi na tom artiklu u oba slučaja ostvariti marža od 50% na nabavnu cijenu, te da su dobavljači obveznici PDV-a te da ne postoje drugi troškovi.

Tablica 1. Podaci o nabavnoj cijeni artikla A (ukupno)

Vrsta poduzetnika	Osnovica	PDV	Nabavna cijena	Odbitak pretporeza
Mali porezni obveznik	500,00kn (5,00 kn * 100 kom)	125,00 (1,25 kn * 100 kom)	625,00 (6,25 kn * 100 kom)	0,00
Redovni porezni obveznik	500,00 kn (5,00 kn * 100 kom)	125,00 (1,25 kn * 100 kom)	500,00 (5,00 kn * 100 kom)	125,00 (1,25 kn * 100 kom)

Izvor: Augustinović, Porezno savjetovanje, Dostupno na: <https://www.poreznisavjetnik.hr/blog-detajlno/mali-porezni-obveznik>

Iz tablice je vidljivo da je kod malog poreznog obveznika PDV na ulaznom računu (budući da ne može odbiti pretporez) uključen u nabavnu cijenu artikla A. Kod redovnog poreznog obveznika ta razlika je zapravo priznati pretporez u iznosu 125,00 kn.

Tablica 2. Izračun zarade od prodaje artikla A

Izračun prodaje robe sa planiranom maržom od 50% nabavne vrijednosti

Vrsta poduzetnika	Nabavna cijena (nc)	Marža (50% od nc)	Prodajna cijena (pc)	PDV u pc
Mali porezni obveznik	625,00 (6,25 kn * 100 kom)	312,50 kn (50% od 625)	937,50 kn (9,37 kn * 100 kom)	0,00
Redovni porezni obveznik	500,00 (5,00 kn * 100 kom)	250,00 kn (50% od 500)	937,50 kn (9,37 kn * 100 kom)	187,50

Izvor: Augustinčić, Porezno savjetovanje, Dostupno na: <https://www.poreznisavjetnik.hr/blog-detajlno/mali-porezni-obveznik>

Postavljen je cilj da se u oba slučaja zaradi 50% marže na nabavnu cijenu.

Vidljivo je da s obzirom na postavljeni cilj neovisno o tome radi li se o obvezniku PDV-a ili malom poreznom obvezniku, prodajne cijene su u oba slučaja jednake, ali marža nije jednaka. U

apsolutnom iznosu marža je kod malog poreznog obveznika veća za 62,50 kn (312,50 kn – 250,00 kn).¹⁷

4.1 VIES baza

Sustav za razmjenu informacija o PDV-u se naziva VIES. To znači da elektronička baza VIES služi za provjeru PDV identifikacijskog broja. Taj sustav se koristi u prvom redu za otkrivanje poreznih prijevara.

Mali se porezni obveznici s motrišta PDV-a smatraju poreznim obveznicima, ali nisu *redoviti* porezni obveznici i ne nalaze se u bazi poreznih obveznika Republike Hrvatske. To znači da u tuzemnim prometima – isporukama dobara i usluga ne zaračunavaju PDV te ne mogu koristiti pretporez. Međutim, u određenim poreznim situacijama *mali* porezni obveznici trebaju zatražiti PDV identifikacijski broj (tada se nalaze samo u bazi VIES) te trebaju prenijeti poreznu obvezu na inozemne kupce ili od njih preuzeti poreznu obvezu. U tim prometima imaju samo obvezu PDV-a, međutim kao *mali* porezni obveznici nikada nemaju pravo na pretporez. Mali porezni obveznik koji nije prešao prag stjecanja od 77.000,00 kuna koji je propisan člankom 5. stavkom 2. Zakona o PDV-u, ili koji nije odustao od praga stjecanja nije obvezan zatražiti dodjelu PDV identifikacijskog broja.

U slučaju kada mali porezni obveznik prijeđe prag stjecanja ili odustane od praga stjecanja obvezan je Poreznoj upravi podnijeti Zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a radi dodjele PDV ID.

Mali porezni obveznik obvezan je u tom slučaju obračunati i platiti PDV na stjecanje dobara u Republici Hrvatskoj, te je obvezan podnijeti Prijavu za stjecanje dobara i usluga iz drugih država

¹⁷ Vidjeti više na <https://www.poreznisavjetnik.hr/blog-detaljno/mali-porezni-obveznik>

članica Europske unije i prijavu PDV-a u kojima će iskazati stjecanje primljenih dobara i obračunani PDV u obračunskom razdoblju u kojem je imao stjecanja. U RH se PDV ID broj sastoji od osobnog identifikacijskog broja i predznaka „HR“. Porezni obveznik koji je upisan u registar obveznika PDV-a i obavlja transakcije unutar EU može nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti zahtjev za ukidanjem PDV ID broja ako prestane obavljati takve transakcije. Međutim, ukidanje dodijeljenog PDV ID broja ne znači i brisanje iz registra obveznika PDV-a.

Iako je izvan sustava PDV-a mali porezni obveznik u određenim slučajevima ima obvezu ishoditi PDV ID broj i platiti PDV u državni proračun koji neće moći odbiti kao pretporez:

- U slučaju kada obavlja usluge na području druge države članice za koje je primatelj usluga obvezan platiti PDV prema članku 196. Direktive Vijeća 2006/112/EZ¹⁸
- U slučaju isporuke novih prijevoznih sredstava prema članku 41. stavak 1. točke a) i b) Zakona o porezu na dodanu vrijednost
- U slučaju stjecanja dobara ako je pređen prag stjecanja od 77 tisuća kuna ili ako je odustao od praga stjecanja, ili stjecanja trošarinskih dobara
- U slučaju prijenosa porezne obveze ukoliko je primatelj usluga koje mu je obavio porezni obveznik koji nema sjedište ni stalno ni privremeno boravište u Hrvatskoj po članku 75. st. 1. t. 6. i st. 2. Zakona¹⁹

¹⁸ PDV je obvezna plaćati svaka porezna osoba primatelj usluga iz ili svaka osoba koja je identificirana u svrhe plaćanja PDV-a u državi članici u kojoj postoji obveza plaćanja PDV-a, a kojoj se pružaju određene usluge, ako usluge pruža porezni obveznik koji nema poslovni nastan u toj državi članici.

¹⁹ PDV mora plaćati svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj se obavljaju usluge, ako te usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu. Ako oporezive isporuke dobara ili usluga obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i nije registriran za potrebe PDV-a u tuzemstvu, PDV plaća porezni obveznik, odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik, ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga. (Zakon o porezu na dodanu vrijednost)

5 POSEBNI POSTUPAK OPOREZIVANJA MALIH POREZNIH OBVEZNIKA

Propisivanjem posebnih postupaka za oporezivanje malih poduzetnika znači da se propisom o porezu na dodanu vrijednost utvrđuje visina godišnjeg prometa ispod kojeg ne postoji obveza uključivanja u sustav poreza na dodanu vrijednost.²⁰

Pojam poreznog obveznika treba, s motrišta odredaba propisa o PDV-u, promatrati u širem kontekstu te treba razlikovati porezne obveznike koji su upisani u registar obveznika PDV-a (*redoviti* porezni obveznici) od onih koji se trebaju samo registrirati za potrebe PDV-a (*mali* porezni obveznici).

U tuzemnim prometima dobara i usluga, *mali* porezni obveznici su oslobođeni plaćanja PDV-a kada isporuke zaračunavaju drugim hrvatskim poreznim obveznicima. Međutim, u određenim poreznim situacijama mali porezni obveznici trebaju preuzeti obvezu plaćanja PDV-a u transakcijama s poreznim obveznicima iz EU-a i trećih zemalja, a da pritom nemaju nikakva prava koja proizlaze iz propisa o PDV-u, odnosno najznačajnije – pravo na odbitak pretporeza, nego imaju samo obvezu plaćanja PDV-a²¹. Oslobođenje koje se odnosi na isporuke dobara koje prodavatelj ili osoba koja stječe dobra ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu, ne primjenjuje se na isporuke dobara koje obavi mali porezni obveznik kao i oslobođenja koja se odnose na isporuke dobara koja podliježu trošarinama.

Za ulazak u sustav PDV-a i utvrđivanje graničnog prometa (praga isporuke) za „dohodaše“ i „dobitaše“ uzimaju se isporuke koje bi bile oporezive (da je poduzetnik u sustavu PDV-a) stopom PDV-a od 5, 13 i 25%, vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a (oslobođenja pri izvozu, kod

²⁰ Jelčić, Božidar; Lončarić-Horvat, Olivera; Šimović, jure; Arbutina, Hrvoje; Mijatović, Nikola, *Financijsko pravo i financijska znanost*, Zagreb, 2008. str. 432.

²¹ Markota, Ljerka, *Posebnosti PDV-a kod malih poreznih obveznika*

obavljanja usluga na pokretnoj imovini, isporuka u vezi s međunarodnim prijevozom, za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom – diplomatska i konzularna predstavništva i dr. te određene usluge posredovanja), vrijednost isporuka nekretnina i transakcija, osim ako su te transakcije pomoćne (ne uzimaju se u obzir isporuke materijalnih i nematerijalnih dobara poreznog obveznika – isporuka dugotrajne imovine, prava i dr.).

Kao što je već navedeno, u prag prometa, za ulazak u sustav PDV-a, ulaze transakcije neovisno o tome što su te transakcije oslobođene i što se za njih ne ostvaruje pravo na pretporez (transakcije osiguranja i reosiguranja, posredovanja u vezi sa štednim, tekućim i žiro-računima). Kada takav poduzetnik uđe u sustav PDV-a, te će usluge biti i dalje oslobođene plaćanja PDV-a bez prava priznavanja pretporeza iz ulaznih računa. Porezni obveznik koji utvrđuje obvezu prema izdanim računima (a već je obavljao isporuke), može koristiti pravo na odbitak pretporeza od dana upisa u registar obveznika PDV-a. Pravo na odbitak PDV-a (pretporeza) nastaje u trenutku kada nastaje obveza obračuna PDV-a koji se može odbiti.²² To znači da primatelj računa može za nabavljeno dobro ili uslugu priznati PDV koji je iskazan na računu tek kada je izdavatelju računa nastala obveza PDV-a, a to je u razdoblju kada je izdan račun, a primatelj treba zadovoljiti propisane uvjete za priznavanje pretporeza.

²² Prema čl. 57. st.1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)

Porezni obveznik ima pravo na odbitak pretporeza koji je obvezan platiti ili ga je platio u tuzemstvu za isporuke dobara ili usluga koje su mu drugi porezni obveznici obavili za potrebe njegovih oporezivih transakcija, za PDV koji je plaćen pri uvozu dobara, za PDV koji treba platiti na stjecanje dobara unutar EU, za PDV koji treba platiti sukladno čl. 10. st. 4. Zakona o PDV-u²³, na isporuke dobara i usluga nabavljene za transakcije koje se odnose na djelatnosti obavljene izvan Republike Hrvatske, a za koje bi postojalo pravo na odbitak pretporeza da su obavljene u RH. Pretporez sadržan u računima za primljena dobra i obavljene usluge što ih porezni obveznik koristi za isporuke dobara i obavljanje usluge oslobođenih plaćanja PDV-a u tuzemstvu te u inozemstvu koje bi sukladno Zakonu o PDV-u bile oslobođene PDV-a da su obavljene u tuzemstvu, se ne može odbiti.²⁴

5.1 Obavljanje i primanje isporuka u tuzemstvu

Sukladno čl. 90. st. 2 Zakona o porezu na dodanu vrijednost, mali porezni obveznik je oslobođen plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza. To znači da svaka isporuka dobara i/ili usluga koju mali porezni obveznik obavi u tuzemstvu, odnosno čije se mjesto obavljanja utvrđuje na području RH, oslobođena je plaćanja PDV-a.

²³ Kod trostranog posla primatelj oporezive isporuke dobara obvezan je platiti PDV ako su ispunjeni određeni uvjeti iz Zakona o PDV-u (čl. 10. st. 2. i 3.). Trostranim poslom se smatra transakcija koju tri porezna obveznika iz tri različite države članice zakluče za ista dobra koja su prevezena ili otpremljena od prvog isporučitelja neposredno posljednjem kupcu.

²⁴ Prema čl. 58. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)

Za svaku isporuku dobara i/ili usluga koje se obavljaju na području RH, mali porezni obveznik je dužan ispostaviti račun na kojem se mora pozvati na odredbe Zakona kojima je propisano oslobođenje od plaćanja PDV-a.

5.2 Isporuke dobara u treće zemlje i u druge države članice

Kada se obavljaju izvozne isporuke dobara iz tuzemstva u neku treću zemlju, dolazi do isporuke dobara s otpremom za koju se mjesto oporezivanja utvrđuje u tuzemstvu, odnosno na području države u kojoj se dobra nalaze na početku otpreme. U slučaju izvoza dobara s područja RH u treću zemlju mjestom oporezivanja smatra se RH, koja ima isključivu nadležnost nad oporezivanjem ili oslobađanjem predmetne isporuke. U slučaju takvih isporuka, mali porezni obveznik ne podnosi prijavu PDV-a. Važno je naglasiti da u slučajevima kada tuzemni mali porezni obveznik obavlja isporuke dobara s otpremom u druge države članice prema osobama koje se ne smatraju poreznim obveznicima (npr. građani), potrebno je voditi računa o propisanom pragu isporuke i obvezi registriranja za potrebe PDV-a u državi članici u koju se dobra otpremaju.²⁵

5.3 Uvoz dobara iz trećih zemalja

PDV pri uvozu mora plaćati svaka osoba koja se smatra uvoznikom, odnosno carinskim dužnikom ili primateljem dobara prema carinskim propisima, u roku za plaćanje uvoznih davanja u skladu s carinskim propisima.²⁶

²⁵ Dojčić, Ida; Kalčić, Renata; Lukač, Dinko; Slovinac, Irena; Zaloker Domagoj, Porez na dodanu vrijednost, Zagreb, 2019., str. 794.

²⁶ Prema čl. 75. st. 1. t. 2. i čl. 76. st. 7. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22)

PDV plaćen pri uvozu će za male porezne obveznike predstavljati trošak zbog činjenice što nisu upisani u registar poreznih obveznika te nemaju pravo na odbitak pretporeza.

5.4 Stjecanje dobara unutar Europske unije

Stjecanje dobara unutar EU se smatra tzv. „posebnim stjecanjem“ i na njega se primjenjuje prag stjecanja od 77.000,00 kn te obveza registriranja za potrebe PDV-a i plaćanja PDV-a u trenutku prelaska praga stjecanja. To znači da stjecanje dobara iz druge države članice od strane malih poreznih obveznika nije predmet oporezivanja PDV-om ako ukupna vrijednost stjecanja dobara iz drugih država članica tijekom tekuće kalendarske godine i u prethodnoj kalendarskoj godini nije (bila) veća od 77.000,00 kn. Ako nije prešao prag stjecanja od 77.000,00 kn, tada je isporuka dobara oporeziva u državi članici iz koje se dobro prevozi/otprema i on nije dužan u tuzemstvu obračunati i platiti PDV na obavljeno stjecanje već PDV svoje države članice na računu obračunava isporučitelj dobra.

Međutim, ako je prešao taj prag stjecanja, isporuka će biti oporeziva u državi članici odredišta odnosno u tuzemstvu te je on tada dužan Poreznoj upravi prijaviti obavljanje takvih stjecanja, podnijeti zahtjev za izdavanje PDV ID-a i u tuzemstvu obračunavati i plaćati PDV na predmetna stjecanja.

Mali porezni obveznik može Poreznoj upravi podnijeti pisanu izjavu da odustaje od praga stjecanja i tako se obvezuje na rok od dvije kalendarske godine i tada će mu biti dodijeljen PDV ID, s kojim će se identificirati isporučitelju dobara iz druge države članice.

5.5 Obavljanje usluga u inozemstvo

Svaki porezni obveznik (pa tako i mali porezni obveznik) koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u RH i koji obavlja usluge na području druge države članice za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici obavezan platiti PDV, obavezan je Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za izdavanje PDV ID broja 15 dana prije početka obavljanja takvih usluga.²⁷ Uslugama za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici dužan platiti PDV se smatraju usluge čije se mjesto obavljanja utvrđuje prema čl. 17. st. 1. Zakona²⁸, odnosno usluge koje se oporezuju prema temeljnom načelu oporezivanja usluga.

Ako se obavljaju usluge poreznom obvezniku iz neke druge države članice, to se neće oporezovati u RH već u toj drugoj državi, te mali porezni obveznik prenosi poreznu obvezu na inozemnog primatelja usluga. Također, ako se radi o inozemnom primatelju usluge, mali porezni obveznik se treba registrirati za potrebe PDV-a 15 dana prije obavljanja usluge. Kada se obavljaju usluge inozemnim obveznicima, mali porezni obveznici su obvezni te usluge prijaviti u Obrascu PDV. Za ostale isporuke se ne podnosi Obrazac PDV, sve do trenutka njihovog upisa u registar obveznika PDV-a. Obrazac PDV se podnosi za ona razdoblja (mjesece) u kojima su obavljene usluge inozemnim poreznim obveznicima i to elektroničkim putem do 20. dana u mjesecu koji slijedi po završetku mjeseca nadležnoj ispostaviti Porezne uprave prema sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu malog poreznog obveznika.

²⁷ Prema čl. 154. st. 4. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (NN 79/2013)

²⁸ Mjestom obavljanja usluga poreznom obvezniku koji djeluje kao takav smatra se mjesto sjedišta tog poreznog obveznika. Ako se te usluge obavljaju stalnoj poslovnoj jedinici poreznog obveznika u mjestu koje je različito od mjesta sjedišta poreznog obveznika, mjestom obavljanja usluga smatra se sjedište stalne poslovne jedinice. Ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica ne postoje, mjestom obavljanja usluga smatra se prebivalište ili uobičajeno boravište poreznog obveznika primatelja usluge.

Također postoji i Obrazac ZP na kojem pravna i fizička osoba registrirana za potrebe PDV-a u RH, popunjava i podnosi Zbirnu prijavu za isporuke dobara i obavljene usluge poreznim obveznicima iz drugih država članica. U njemu porezni obveznici izvještavaju i o obavljenim uslugama poreznim obveznicima iz drugih država članica koje su primatelji usluga obvezni platiti PDV.

5.5.1 Mišljenje Porezne uprave

Primjer 1. Tuzemni mali porezni obveznik (paušalist kojem nije dodijeljen PDV ID), čija je djelatnost računalno programiranje, internetski portali i ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima, dizajnira Internet stranice i obavlja druge elektroničke usluge poreznim obveznicima iz Australije.

Budući da predmetne usluge nisu navedene kao izuzetak, radi se o uslugama iz čl. 17. st.1. Zakona o PDV-u koje se oporezuju prema mjestu primatelja usluge (bez obzira što se usluge pružaju poreznom obvezniku izvan EU). Mali porezni obveznik od poreznog obveznika iz Australije treba pribaviti dokaz da se radi o poreznom obvezniku. U računu što će ga izdati poreznom obvezniku neće obračunati hrvatski PDV, već će staviti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u.

Isti mali porezni obveznik planira kroz mjesec navedene usluge obavljati i poreznim obveznicima u drugim državama članicama, ali i građanima unutar EU.

Mali porezni obveznik treba zatražiti u nadležnoj Poreznoj upravi PDV identifikacijski broj, a u računu za obavljene usluge poreznim obveznicima iz drugih država članica neće zaračunati PDV već će staviti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u. Obavljene usluge mali porezni obveznik iskazuje u Zbirnoj prijavi i u Prijavi PDV-a za ono obračunsko razdoblje u kojem je usluge obavljao. Ako hrvatski mali porezni obveznik usluge obavlja građanima u drugim državama članicama, za te usluge neće obračunati hrvatski PDV niti je obvezan za te usluge registrirati se u drugim državama članicama. Mali porezni obveznici u slučaju kada obavljaju uslugu građanima u drugoj državi članici trebaju se obratiti Poreznoj upravi te države članice kako bi znali trebaju li se registrirati u nekoj od država članica te postoje li za njih određene porezne obveze.²⁹

5.6 Primanje usluga iz inozemstva

Kada mali porezni obveznik prima usluge iz inozemstva, smatra se poreznim obveznikom za primljene usluge. Porezni obveznici primatelji usluga trebali bi se isporučiteljima iz drugih država identificirati kao porezni obveznici radi pravilne primjene Zakona i Direktive Vijeća 2006/112/EZ koje se odnose na utvrđivanje mjesta obavljanja usluga. Tuzemni porezni obveznici će to raditi svojim PDV ID brojem koji im se dodjeljuje registracijom za potrebe PDV-a.

Mali porezni obveznici nemaju pravo na odbitak pretporeza. To se odnosi i kada su dužni obračunati PDV na usluge primljene od inozemnih poreznih obveznika. Tad će doći do odljeva novčanih sredstva za podmirenje obveze PDV-a, radi činjenice da se obveza za PDV iskazana u

²⁹ <https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Stranice/PosebniPostupciOporezivanja.aspx#>

prijavi PDV-a ne može neutralizirati odbitkom pretporeza. Mali porezni obveznici koji primaju usluge od strane inozemnih poreznih obveznika na koje su kao primatelji dužni obračunati i platiti PDV, moraju na Obrascu PDV za razdoblje oporezivanja u kojem je usluga na koju obračunavaju PDV primljena, podnijeti prijavu PDV-a. Obračunani i prijavljeni PDV za razdoblje oporezivanja, mali porezni obveznik mora platiti do posljednjeg dana u mjesecu koji slijedi po završetku mjeseca u kojem je predmetna usluga primljena.

Mali porezni obveznik koji prima usluge od strane poreznih obveznika sa sjedištem u drugim državama članicama, dužan je podnositi Prijavu za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica EU na Obrascu PDV-S. On se u elektroničkom obliku podnosi najkasnije do 20. dana u mjesecu koji slijedi po završetku mjeseca u kojem je primljena usluga. On se ne podnosi za ono razdoblje oporezivanja u kojem nisu stečena dobra ili primljene usluge iz drugih država članica EU.³⁰

³⁰ Dojčić, Ida; Kalčić, Renata; Lukač, Dinko; Slovinac, Irena; Zaloker Domagoj, Porez na dodanu vrijednost, Zagreb, 2019., str. 800.

6 ZAKLJUČAK

Mali porezni obveznici pripadaju kategoriji obveznika poreza na dodanu vrijednost. PDV je jedan od oblika poreza na promet te je važan instrument fiskalne politike zemlje.

Mali porezni obveznici su pravne osobe sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, odnosno fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj godini nije bila veća od 300.000,00 kn. U sustav PDV-a mogu ući po „sili zakona“, znači ako prijeđu taj iznos od 300.000,00 kn te dobrovoljno što ih obvezuje sljedeće tri kalendarske godine. Kada mali porezni obveznici ulaze u registar obveznika PDV-a, o tome moraju obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave te tu prijavu mogu podnijeti i u papirnatom obliku samo ako primaju i obavljaju usluge poreznim obveznicima iz trećih zemalja. Za ulazak u sustav PDV-a trebaju podnijeti i Zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a koji se još naziva i obrazac P-PDV. Također postoji i VIES baza koja je važna Poreznoj upravi radi otkrivanja mogućih poreznih prijevvara na način da provjerava PDV identifikacijski broj. Što se tiče posebnog postupka oporezivanja malih poreznih obveznika, oni mogu biti oslobođeni plaćanja PDV-a u tuzemnim prometima dobara i usluga kada isporuke zaračunavaju drugim hrvatskim poreznim obveznicima, međutim kod transakcija s poreznim obveznicima iz EU i trećih zemalja, trebaju preuzeti obvezu plaćanja PDV-a.

POPIS LITERATURE

Publikacije

1. Arbutina, Hrvoje; Rogić Lugarić, Tereza; Cindori, Sonja; Bogovac, Jasna; Klemenčić, Irena, Javnofinancijski sustav Republike Hrvatske, Narodne novine, Zagreb, 2022.
2. Baica, Neven, Ulazak i izlazak iz sustava PDV-a u 2018.
3. Cindori, Sonja; Pilipović, Ozren; Kalčić, Renata, Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi, Redak, Split, 2021.
4. Dojčić, Ida; Kalčić, Renata; Lukač, Dinko; Slovinac, Irena; Zaloker Domagoj, Porez na dodanu vrijednost, TEB – poslovno savjetovanje, Zagreb, 2019.
5. Jelčić, Božidar; Lončarić-Horvat, Olivera; Šimović, Jure; Arbutina, Hrvoje; Mijatović, Nikola, Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008.
6. Markota, Ljerka, Obveze poduzetnika pri ulasku u sustav PDV-a tijekom godine
7. Markota, Ljerka, Posebnosti PDV-a kod malih poreznih obveznika
8. Šimović, Jure ; Arbutina, Hrvoje ; Mijatović, Nikola ; Rogić Lugarić, Tereza ; Cindori, Sonja, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010.

Internetski izvori:

1. https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/P-PDV.pdf
2. <https://www.poreznisavjetnik.hr/blog-detaljno/mali-porezni-obveznik>
3. <https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Stranice/PosebniPostupciOporezivanja.aspx#>

Pravni izvori:

1. Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, OJ L 347, 11.12.2006., p. 1-118
2. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, NN 79/2013
3. Zakon o porezu na dodanu vrijednost. NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22